

זמני כניסת ויציאת השבת

ירושלים	מוצ"ש	הדה"נ	ר"ת
6:34	7:45	8:24	
6:50	7:47	8:22	
6:41	7:47	8:22	חיפה
6:48	7:46	8:21	באר שבע
7:16	8:16	8:46	ניו יורק
7:27	8:49	9:07	לונדון

שבתות

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

השבתות האחרונות

תכלה שנה וקללותיה

בגמרא במגילה (לא, ב) אמרו, עזרא תיקן להן לישראל, שיהיו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת, ושבמשנה תורה קודם ראש השנה, מאי טעמא? אמר אביי ואיתימא ריש לקיש, כדי שתכלה השנה וקללותיה.

כשאנו עומדים וניצבים לפני שבת כי תבוא, בסיומה של שנה זו שנת תש"ע, יודעים אנו אל נכון כמה אנו זקוקים לברכה שתכלה שנה וקללותיה. לא היתה זו שנה פשוטה כלל ועיקר, צרות על צרות, פקדו לא עלינו ולא עליכם, בתים בישראל, ה' ירחם.

השבת, מגלים לנו חכמי ישראל, בכוחה להביא עמה ישועה, נתחזק איפוא בשמירת כבודה של השבת כפי הראוי לה, נקדים את ההכנות לשבת, וכך תביא עמה השבת עצמה ברכה וישועה לכולנו, ולכל בית ישראל.

קדושת השבת באופן מיוחד. כך היה רגיל לספר, כי בבית התלמוד בקלם היה נהוג, כי ביום המישי אחר הצהריים היו מייחדים זמן לבני הישיבה שאותו ייעדו כדי להכין את כל מה שנצרך לשבת, כגון לכבס בגדים ולהסתפר וכיוצא בזה, וכן באותו זמן היו כותבים מכתבים לבני הבית, ואילו ביום שישי היו סדרי הישיבה באופן רצוף מלאחר תפילת שחרית ופת שחרית, עד שעה סמוכה לשבת, והותירו רק זמן כדי רחצה והחלפת בגדים לכבוד יום השבת.

שבת אחת שבת רבי אליהו זצ"ל במעונו של החפץ חיים בראדין, וכל ימיו מסר לרבים את אשר שמע מהחפץ חיים במהלך אותה שבת, דברים שהתפרסמו בעולם כולו. בין היתר מסר בשמו של החפץ חיים, כי הרי אמרו חז"ל ששבת שקולה כנגד כל התורה כולה, ואם כן כל מצוה שעושים בשבת הרי היא שקולה כנגד תרי"ג מצוות. ויודעים דברי הגר"א, שכל מילה של לימוד תורה היא מצוה, וכשאדם לומד תורה בשבת, כל מילה מוכפלת בשלוש מאות ושלוש עשרה מצוות. הוסיף החפץ חיים ועשה חשבון, כי בדקת לימוד אחת יכול אדם לדבר מאתיים מילים של תורה, ושכר לימוד דקה אחת בשבת שווה כמו מאה עשרים ושנים אלף ושש מאות (122,600) מצוות, ואם נכפיל זאת כשעות אין גבול למספר הזכויות שיכול להוסיף אדם לעצמו. ולכן, במיוחד בימי הרחמים והסליחות, כשמחפשים להוסיף ולהרבות זכויות, להטות את כף המאזנים לטובה, כמה ראוי להוסיף זכויות בלימוד התורה בימי השבת.

השנה כראוי, על כל פנים את השבתות הללו, שהן בבחינת אורח העומד להפרד מאתנו, אנו צריכים לכבד ביותר.

אי לכך - היה רבי אלי' זצ"ל קורא לבני הישיבה - נקבל את השבת מתוך עסק התורה שעה אחת לפני קבלת שבת, וכל בני הישיבה יבואו בשעה המוקדמת ויכבדו בכך את השבת. אף את תפילות יום השבת, נתפלל בכוונה גדולה יותר מאשר בשאר הימים. בסעודות השבת נאכל את מאכלי השבת לכבוד שבת קודש, שהרי אדם האוכל את מאכלי ומעדני השבת שלא לכבוד השבת אינו מכבד את השבת אלא את עצמו, ואם מתבוננים בעת האכילה לאכול לכבוד שבת במחשבה מקודשת, מכבדים בכך את יום השבת.

לקראת סיום דבריו היה אומר, כי השבת היא מציאות, שאפשר לחוש בה את הנשמה היתירה. וכאן היה מוסיף, כי עוד זכה לראות בעיניו בשנים האחרונות של הסבא מקלם, שסבל בסוף ימיו מחוסר דם, והיה נראה תמיד חיוור, ובפניו לא נראה שום אדמומית. כך היה המצב כל ימות השבוע, אך מכניסת השבת ועד צאתה, היו פניו כלהבה, ובמשל כל יום השבת, היה נראה כאדם בריא וחזק. כל זאת - היה אומר רבי אלי' - ראינו בעינינו כל מי שלמד בקלם, מידי שבת בשבתו.

בסיום דבריו היה מציין לבני הישיבה, כי האר"י הקדוש אומר שאם אין אדם טובל במקוה בערב שבת אין בכחו לקבל את הנשמה היתירה, ואמנם הרמב"ם אומר שאנשי החכמה והדת טובלים בים החכמה הוא ים התלמוד, אבל אנו האנשים הפשוטים זקוקים לטבילה במים כפשוטו, כדי לכבד את השבת כראוי.

פעמים רבות במהלך שיחותיו במשך השנה כולה, היה מעורר על

בשבוע הקרוב, ימלאו ארבעים שנה לסילוקו של הצדיק הנודע, רבי אליהו לופיאן זצוק"ל שכיחה בערבית ימיו כמשגיח ישיבת כנסת חזקיהו בכפר חסידים, מגדולי גידולי בית התלמוד של קלם, שעוד זכה לצקת מים על ידי מייסדה ומכוננה של בית התלמוד, הוא הסבא מקלם רבי שמחה זיסל זיוו זצוק"ל, גדול ובחיר תלמידיו של אור ישראל מסלאנט זיע"א.

מאמר זה לא יתיימר להקיף את דמות גדלותו של רבי אלי' זצוק"ל, שכידוע העיד עליו השפת אמת מגור זיע"א, כי זכה לגילוי אליהו הנביא, והיווה לדורנו מעין גשר לדורות קודמים ולהוד קדומים אשר חפה עליו. מאמר זה לא בא, אלא משום שדרכו של רבי אלי' זצ"ל היה תדיר לעורר על קדושת השבת, ובמיוחד בשבתות האחרונות של השנה, לקראתם אנו ניצבים.

כל שנה בסוף חודש אלול, לאחר חודש של שיחות נוקבות וחודרות לב על דרכי ההכנה ליום הדין, היה מייחד שיחה מיוחדת לקראת השבתות האחרונות של השנה, ובמיוחד לקראת השבת האחרונה של השנה, באמרו כי כך היה נהוג אף בקלם לייחד שיחות מיוחדות לקראת השבת האחרונה של השנה, ובה היו מייחדים דברים על חשיבות כבוד השבת.

וכך היה רגיל לומר: ידוע מה שאמרו חז"ל שאם בא אורח נכבד עושים לכבודו סעודה שבה מוגשים בשר ודגים וכל מטעמים, אבל כאשר האורח שווה בבית מארחיו שנה שלימה, בוודאי שלא בכל פעם יגישו לפניו בשר ודגים. שונה היא ההתנהגות כאשר מגיע זמן הפרידה מהאורח, שאז שוב עושים סעודה גדולה לכבודו.

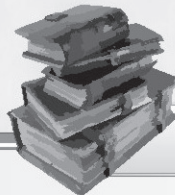
כך הוא הדין לגבי השבתות האחרונות של השנה, גם אם לא כיבדנו במשך השנה את כל שבתות

לשון חכמים

וביקרת קדושת שבת קודש יוכל לזכות ג"כ לבוא לידיעה האמיתית, כי שבת קודש הוא מרכז הפנימיות משישת ימי המעשה, וכמו שאומרים בתפילת שבת בברכת יוצר "תפארת עטה ליום המנוחה עונג קרא ליום השבת", עונג היא מדריגה גבוה מעל גבוה, כמו שכתבו בספה"ק ענ"ג נוטריקון ע'דן נ'הר ג'ן... ואנשי רמי מעלה בגודל הכנתם לפני בוא יום שבת קודש, המה מרגישים עריבות נעימות ידידות יום שבת קודש בבחינת עונג, ולשרידי עם תפארת עטה ליום המנוחה... ועל ידי זה יוכל לבוא להכנעה ולידיעה האמיתית. ובפרט בימים האלו ימי רצון, ונפתח דרך תשובה לכל איש שישוּב לבוראו, בוודאי חוב קדוש מוטל על כל איש לדרוש ולחקור אחרי נגעי לבבות באמת ובתמים.. שהעת הוכן לתשובה, ואף הטובע במצולות ים יוכל לזכות להכנעה ולתקן וליישר הדרך ולילך באורח מיישור ובדרך תמים.

ישמח ישראל פרשת כי תבוא

פניני הלכה

שאלה: האם יש דין תוספת שבת אף ביציאת השבת? ואם יש דין תוספת שבת, מהו השיעור שצריכים להוסיף על הקודש ביציאת השבת.

תשובה: בעיקר דין תוספת שבת נחלקו הראשונים אם יש בכך מצוה מן התורה או מדרבנן או שאינו אלא הרחקה, ולכל הדעות כשם שמצוה להוסיף על הקודש בכניסתו, כך מצוה להוסיף על הקודש ביציאת השבת.

בשיעור תוספת שבת המחוייבים מן התורה או מדרבנן, נחלקו הראשונים אם יש לכך שיעור, או שאפילו במשהו מקיימים את דין תוספת שבת, ולכל הדעות אפשר להוסיף מהחול על הקודש משיעור פלג המנחה ואילך. אך לגבי מוצאי שבת, יש הסוברים שאין כל ענין להוסיף מהחול על הקודש יותר משיעור תוספת שבת. ובכל מקרה, ודאי שצריכים להקפיד ולהזהר שלא לעשות מלאכה עד שהוא ודאי לילה ואין כבר ספק יום.

מן האמור נלמד, שאותם הנוהגים כשיטת רבינו תם, שזמן יציאת הכוכבים הוא 72 דקות אחרי השקיעה, ראוי שיוסיפו עוד מספר דקות לתוספת שבת לפני שיעשו מלאכה.

מקורות: דעת הראשונים שתוספת שבת אין לה שיעור: תוספות ראש השנה ט, ב ד"ה ורבי עקיבא וריטב"א שם; תלמידי רבינו יונה ברכות ריש פרק ד. דעת הראשונים שיש לה שיעור: תוספות ביצה ל, א ד"ה דהא ור"ן שם; רא"ש ברכות ריש פרק ד. משך השיעור: אבני נור (אורח חיים תצ"ח) 4 דקות; מהרש"ג (סימן ל"ח) ומנחת אלעזר (א, כג) 5 דקות; משנה ברורה (רסא, כב ותרח, ב) כרבע שעה; מטה אפרים (תרכה, סא) חצי שעה. לתוספת שבת במוצאי שבת, ראה מגן אברהם קפח, יח ובנשמת שבת חלק ב' סימן תצ"ט.

אמרת השבת

כל מקדש שביעי כראוי לו, כל שומר שבת כדת מחללו, שכרו הרבה מאוד על פי פעלו, איש על מחנהו ואיש על דגלו.

זמירות לליל שבת

רבי אליהו לופיאן זצ"ל סיפר, ששבת פעם אחת אצל החפץ חיים זצ"ל, ובעת סעודת השבת ביאר החפץ חיים את דברי הפייטן, וכך היו דבריו:

ישנם שני סוגים של שומרי שבת, יש מי שהוא מקדש את השבת כראוי לה, שמקדש את היום בקדושה ובטהרה, והדבר מתבטא בתפילה קדושה יותר, בלימוד מעולה יותר, בהתבוננות יתירה שבהם קובע זמן לחשבון נפשו. לעומת זאת יש מי שהוא רק "שומר שבת מחללו", כל השתדלותו היא רק להישמר מחילול שבת ותו לא.

אכן, כל אחד מהשנים, "שכרו הרבה מאוד על פי פעלו, כי גם אותו אחד שהוא רק "שומר שבת" מקבל הרבה מאוד שכר על שמירת השבת, אך "איש על מחנהו ואיש על דגלו", כל אחד מהם נמצא במחנה אחר, ואין אחד נכנס למחנהו ודגלו של זולתו, כי ברור שאין מי שהוא רק "שומר שבת" יכול להמנות על מחנהו של מי שהוא "מקדש שביעי כראוי לו".

פרשת השבת

אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר פֶּלַעַם אָמֵן. (כו, כו)

הראשונים התקשו בביאור הכתוב, איזה דבר נכלל בכלל זה שלא יקים את דברי התורה הזאת.

החתם סופר כתב לבאר, כי כוונת הכתוב הוא על השבת, שהיא שקולה כנגד כל התורה כולה, ולכן המחלל שבת נחשב שהוא "לא יקים את דברי התורה הזאת".

ומה שאמר הכתוב "לעשות אותם", אף שעיקר השבת הוא בשב ואל תעשה, ביאר על כך החתם סופר, כי השבת בשבת רק בשב ואל תעשה ואינו מקדש את היום בכניסתו לומר שהוא שובת לשם מצוות שבת, לא עשה כלום. ולכן זכור ושמור בדבור אחד נאמרו, לפי שעיקר שביתת השבת הוא על ידי שזוכרים את יום השבת בכניסתו. ולכן נאמר "אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם", והיינו שלא קידש את השבת בכניסתו כראוי ולא שבת מחמת קדושת השבת.

מעשה לשבת

השבת שומרת על שומריה!

ד"ר אדם נשפך כמים".

ל"ב האבן של הקצין התורכי התרכך. לראשונה הופיע חיוך קל על פניו, למשמע דבריו המהומיים של "חוג'ה יוסף". "שמע אותי יא חוג'ה", פנה אל ר' יוסף לוי, "גם אני אדם דתי ומאמין בא-ללה, אני מכבד אנשים מאמינים, אבל לא אוהב כל מיני יצורים נאלחים, שעושים את כל התועבות שבעולם בשם השם. אם היית מגיע אתמול מיפו רכוב על סוסך ומספר לי שאספת את הנפט עבור העניים, המסכין, לא הייתי מאמין לאף מילה שלך. הייתי שולח אותך ישר אל הגרדום. הרבה פושעים וגנבים מסתתרים תחת שם הא-ל ועושים בשמו מעשים שלא יעשו. אבל אתה אדם אחר. הוכחת לי שאתה אדם אמיתי שפיו ולבו שווים. היית מוכן להקריב את חייך למען אמונתך. סיכנת את חייך אתמול כשלא באת על פי פקודתי. בכך הוכחת לי שרוממות האמונה שניפך, אינה אחיזת עינים. אתה לא שקרן".

הקצין טפח בחיבה על כתפו של ר' יוסף לוי ואמר לו, "אתה משוחרר, וגם כל הנפט שנמצא כאן בכאר משוחרר לך, לך ותחלק אותו למסכין שאין להם כסף לקנות נפט, לך ותגמול חסד עם העניים, ובזכות זאת, שאנחנו נרחם על העניים שא-ללה רוצה שנעזור להם, ישמור א-ללה עלי ועליך שלא יקרה לנו מאומה במלחמה הגדולה". הקצין התורכי והייליו קפצו לדום, הצדיעו לר' יוסף לוי שעמד נדהם ונרגש ללא יכולת לפצות פה, ועזבו את הפרדס. מותירים מאחוריהם גם את השומר הערבי עומד פעור פה ועיניו למוטות.

* * *

את הנפט אכן חילק ר' יוסף לוי לעניים עד הטיפה האחרונה. כיון שיצא מפיו שהוא מיועד לעניים ולנצרכים, על אף שאמר זאת מטעם של פיקוח נפש, להציל את חייו מחבל התליה, קיים את היוצא מפיו ולא הותיר לעצמו אפילו פה נפט אחד.

אכן, השומר שבת השבת שומרת אותו !!!

(מתוך סיפור לשבת - יאיר וינשטוק / ברשות המהבר ובאדיבות)

פחותה ממך יאמר לו לעשות את ההפך, הדעת איננה יכולה לסבול זאת, נכון? וכאן מדובר במלך מלכי המלכים, שהפקודות שלו מחייבות את כל הנבראים שבעולם! "

"והנפט שהחבאת בכאר, יא יהודי ערמומי שכמוך, גם הוא בפקודת א-ללה?" צחק הקצין בלא לחיך, וקולו הביע עדיין רוגזה. "בודאי" ענה ר' יוסף לוי, "הנפט הזה מיועד ל"מסכין" (העניים). לחלק אותו עבור האומללים שאין להם כסף לקנות נפט. אתה חושב שאגרתי אותו בשבילי? אם הייתי אוגר הכל בשבילי, הייתי מוצא מחבוא יותר טוב, שלא תמצאו לעולם, ולא הייתי מסתכן בתליה". "זה בשביל המסכין?" נדהם הקצין, "לא בשבילך?" ר' יוסף לוי הביט שוב בקצין במבטו הצלול והאמיץ. "לך ותשאל בעיר אלקודס (ירושלים) מיהו חוג'ה יוסף חניו. האם הוא אדם שחי רק לעצמו, או אדם שחי ודואג לעניים".

הקצין הביט בו והתקד בדעתו, "האם לא ידעת שבמעשיך אתה עובר על החוק וצפוי לקבל עונש כבד? אתה עשוי להגיע עד עמוד התליה!".

אם היה בו בר' יוסף לוי חניו קומץ של פחד, לא ניכר בו הדבר שעה ששוב גייס את מיטב הטיעונים להגנתו. הוא אמר: "אינני מפחד, מי שעוזר לעניים ולמסכנים, א-ללה שומר ומגן עליו. אם אתה אדוני הקאנון-שאוויש תעזור לנצרכים, א-ללה ישמור גם עליך, אני חושב שגם אתה לא תתנגד לשמירה של הא-ל יתברך בימי מלחמה אלו כאשר

פרק ג' ואחרון

היתה כבר שעת בין-ערביים כשחזר עיף ויגע לפתח תקוה. הקאנון-שאוויש חיכה לו בקוצר רוח וכשראה אותו מגיע לבד השתולל כמטורף מרוב זעם, "איפה הוא האפנדי שלך?" צרח בקולי קולות, "למה הוא לא בא אתך?" "אמרת לי שהוא לא יכול לבוא, אסור לו לרכב על סוס בשבת" הצטדק הערבי במענה רך, והצליח לשכך מעט את חמתו של הקצין הכועס. הקאנון-שאוויש הלך והשאיר שני זנדרמים לחכות ליהודי ולשמור על מלאי הנפט, שאיש לא ינסה להעלים ראיות. למחרת בבוקר חזר הקאנון-שאוויש יחד עם חייליו, מוכן ומזומן לטרוף חיים את היהודי שהעז להמרות את פיו.

ר' יוסף לוי הגיע רכוב על סוסו בצהרי יום ראשון. הוא ירד מהסוס וניגש בקומה זקופה, ללא שום סימני פחד, אל הקצין התורכי שעניו ירקו גצים.

"אתה הוא אפנדי יוסף?" - הרעים עליו הקצין. "אני הוא". "למה לא באת אתמול כשקראתי לך?" צרח הקצין, "אתה יודע מה צפוי למי שמסרב לפקודה של קצין תורכי?!" "יש מישהו מעליך, והוא ציווה עלי לא לבוא" - ענה ר' יוסף ללא חת כשעיניו מישירות מבט לעיניו של הקצין. "מי הוא זה שציווה עליך לא לשמוע לקולי?" כמעט נחנק הקאנון-שאוויש מרוב כעס. ר' יוסף לוי הצביע כלפי מעלה. "אללה איל כאביר" (הא-ל הגדול), אמר בשקט. "הוא הזהיר אותנו בתורה לשמור את השבת".

"אבל א-ללה גם אומר שצריך לציית לפקודות של השלטונות, אחרת כל אחד יעשה מה שהוא רוצה ויתלה הכל באללה". רוגזו של הקצין שכך מעט בלא שירגישי, ר' יוסף לוי ניצל את הפירצה הקטנה בחומת הכעס והמשיך להסביר את מעשיו. "אמנם כן, אבל רק במקרה שפקודת השלטון איננה נגד מצוותיו. הא-ל הגדול בשמים עומד מעליך ומעל מולך, השולטן התורכי בכבודו ובעצמו. תחשוב על זה שאתה תנחית פקודה על חייל, וקצין בדרגה

זכריהם הם זכרונם

המנחת חינוך - רבי יוסף באב"ד צוק"ל - כ"ג אלול תרל"ד

ספר המנחת חינוך, הוא ספר יסוד לכל צורב ולכל תופס בתורה, בהיותו עומד על המדוכה בדברים הנוגעים לכל חלקי התורה, ביסודות איתנים ובקושיות חזקות שנהפכו ללחם חוק של לומדי התורה.

במצוות יום הכפורים (מצוה שיי"ג) דן המנחת חינוך בדין תוספת שבת ויום טוב, אם היא נוהגת אף בנשים, ונוטה לומר כי מלבד ביום הכפורים, אין מצוות תוספת נוהגת בנשים. אך הקשה לפי זה שאם כן לא יועיל קבלה על תוספת שבת לנשים קודם בין השמשות.

עוד הוסיף לחדש כי מי שנעשה בר מצוה ביום הכפורים, אין שייך בו דין תוספת יום הכפורים לפני יום הכפורים, שהרי הוא קטן באותו זמן. אך דן, במי שנעשה בר מצוה במוצאי יום הכפורים, אם יש עליו חיוב תוספת יום הכפורים מן התורה ביציאת יום הכפורים, אחרי שבעיקר היום לא היה מצווה מן התורה בהיותו קטן. ונידון זה הוא גם בכל שבת, לפי שיטות הראשונים שתוספת שבת הוא מן התורה.

יְדֵי הַשַּׁבָּת

יְדֵים יְקָרִים!

נִצְבִּים אֲנוּ כְּכֹר פְּחוֹת מוֹשְׁבוֹעִים לְפָנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים קָתְבוּ, כִּי מֵאַמֶּר תְּזוּ"ל עַל חֲשִׁיבוֹת שְׁמִירַת שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, עַד כְּדֵי שְׁאֵם יִשְׁמְרוּ עִם יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, הַרִי שְׁמִינֵד הֵם וְנִגְאָלִים, מְרַמְזִים אֵף עַל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת אֱלוֹ שֶׁל סִימָה שֶׁל הַשָּׁנָה, שְׁאֵם נִשְׁמֵר כְּרֹאֵי עַל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת אֱלוֹ, כִּיכְלֹתֵנוּ לְהִבְיֵא אֶת הַגְּאֻלָּה עַל עֲצָמֵנוּ, וְלִזְכוּת בְּכָה לְשִׁפְעַ בְּרַכָּה.

הַבָּה נִתְאַמֵּן
בְּשְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת
אֱלוֹ, לְקַדֵּשׁ אוֹתָם
כְּרֹאֵי, לְהִתְעַסֵּק
פְּחוֹת כְּדַבְרֵי חַלּוּן,
לֹא נִקְרָא סִפְרִים
שֶׁל הַבְּרִי הַבְּאִי
וּשְׁחֹק, סִפְרִים
שְׁאִין רְאוּיִים
לְקִרְיָאָה בְּשַׁבָּת.
נִשְׁתַּדֵּל לְמִלְאוֹת
אֶת הַזְּמַן בְּדַבְרֵי

קְדוּשָׁה, בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר, וּבִסְפֻרֵי יְרֵאת שָׁמַיִם וּמִדּוֹת טוֹבוֹת.
כֹּה נִקְדַּשׁ אֶת הַשַּׁבָּת כְּרֹאֵי, וְכֹה נִבְלַח לְהוֹסִיף לְעֲצָמֵנוּ עוֹד זְכוּת, לְקִרְיַת
הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה הַבָּאָה עֲלֵינוּ לְמוֹבָה.
תְּזוּ"ל אוֹמְרִים, כִּי הַתְּקִנָּה לְקִרְיַת אֶת פְּרִשְׁת "כִּי תְבוֹא" שְׁבוּעַ קֹדֶם לְשַׁבָּת
שֶׁלִּפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נִתְקַנָּה כְּדֵי לְרַמֵּז בְּכָה שְׁתַּכְלֶה שָׁנָה וְקָלוֹתֶיהָ, וְתַחַל
שָׁנָה וּבְרִכּוֹתֶיהָ. וְעַל יְדֵי קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת, נִסְיַע עוֹד יוֹתֵר לְכָה שְׁאֵבֵן תַּכְלָה
שָׁנָה וְקָלוֹתֶיהָ, וְתַחַל שָׁנָה וּבְרִכּוֹתֶיהָ.

שַׁבָּת שְׁלוֹם

משל ונמשל

נחלקו בית שמאי ובית הלל בסדר הקידוש (ברכות ה, א), בית שמאי אומרים מברך על היום ואחר כך מברך על היין, ובית הלל אומרים מברך על היין ואחר כך מברך על היום.

בספר תפארת ישראל הובא על כך מבן המחבר ביאור בדרך משל:

בעל הבית וסוחר גדול, רצה לעשות נסיעה למרחוק, ולפיכך קם בעלות השחר להכין את דרכו לצאת לדרך. אך בעוד הוא קם ומזרוז את עצמו, הנה המשרת שלו המוליך את העגלה, שקוע בתרדמה עמוקה.

אכן, הדבר מובן היטב, בעוד לבעל הבית יש תועלת וריוח ממסעו, דבר המביא אותו להזדרז לקום בהשכמה, הרי למשרת אין מכך כל ריוח, ולכן אין דבר שיביא אותו לקום כה מוקדם בבוקר השכם.

אך אם לבעל הבית יש שכל, הרי שמכין הוא דבר מאכל ערב ומשקה חם ומעורר למשרת לאחר שיגמור להכין את צרכי הנסיעה, כך אכן ימהר המשרת ויזדרז ויאסור את העגלה בלי שהות, כי ימהר לתועלת עצמו.

הנמשל:

הנשמה היא כבעל הבית, והגוף הוא כמו המשרת שלו המוליך את העגלה. כשרוצה הנשמה לעשות נסיעה ולהתעלות אל רום המעלה בהכנסת השבת, הרי שהגוף עומד בעוכרו, כי אין לו תועלת בהתעלות הרוחני, ולכן נותנים עונג שבת אף אל הגוף. זהו טעמו של מצוות הקידוש על היין, כדי שאף הגוף יהיה שותף בקידוש היום.

לפיכך, סוברים בית שמאי שקודם מתחילים בקדושת היום, לפי שזה העיקר להתעלות הנשמה, והיין לגוף הוא רק נטפל. לעומת זאת בית הלל סוברים, כי כדי שהגוף יוכל לזרז את עצמו בחשק, מן הראוי לזרז את הגוף על ידי הקדמת היין, כך יסייע הגוף לנשמה להתעלות בקדושת השבת.

יכולה היא שתרחם

זכות הפצת הגליון ותפלת הרבים

עמדה ותעמוד בעז"ה לרפואתו השלימה

של הילד משה יעקב בן יונה

לבריאות השלימה ולאריכות ימים ושנים

מסייעים להפיץ את אור השבת ורואים ישועות

גדולה זכות השבת להגן בעד התומכים והמסייעים ברפואות, ישועות,

פרנסה, וכל מיילי דמיטב.

לתרומות והקדשות, לזכות ולע"נ, וכן לפרסום בעלון: 052-7636030

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.

לזיכוי הרבים נא הדפיסו

והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,

ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com